

Roskilde d. 16.04.2013

Referat af møde i Vikingskibsmuseets bestyrelse

Tirsdag d. 16. april 2013 kl. 8.30 – 10.30

Mødet afholdtes i museets administrationsbygning, Vindeboder 12, mødelokalet 1. sal.

Tilstede: Borgmester Joy Mogensen (formand)
 Kontorchef Ole Christiansen
 Direktør Gurli Martinussen
 Direktør Lars Fredsted

 Økonomiechef Claus Christiansen
 Museumsdirektør Tinna Damgård-Sørensen

Dagsorden:

Pkt. 1 Godkendelse af Dagsorden
<ol style="list-style-type: none">1. Godkendelse af dagsorden2. Meddelelser fra formanden3. Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 21.januar 20134. Årsrapport og Beretning 20125. Revideret budget og arbejdsplan 20136. Økonomi i forhold til budget 20137. Ny nordisk vikingemad: Café Knarr8. Marinarkæologien9. Kvalitetsvurdering10. Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen11. Bestyrelsens fremtidige sammensætning og arbejde12. Evt.
Beslutning Dagsordenen blev godkendt

Pkt. 2 Meddelelser fra formanden
Orientering Punkt 11 er udskudt til juni-mødet.

Pkt. 3 Godkendelse og underskrift af referat af møde d. 21.januar 2013

Bilag 1: Referat af møde den 21.januar 2013

Orientering

Der er ikke indkommet bemærkninger til referatet.

Beslutning

Bestyrelsen godkendte og underskrev referatet.

Pkt. 4 Årsrapport og Beretning 2012

Bilag 2a: Årsrapport 2012

Bilag 2b: Kommentarer til årsrapport 2012

Bilag 2c: Revisionsprotokollat

Bilag 2d: Budget- og regnskabsskema til Kulturstyrelsen

Bilag 2e: Årsberetning 2012

Bilag 2f: Bekendtgørelse om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud til Kulturministeriet

Orientering

Årsregnskabet aflægges som en årsrapport, der er udarbejdet efter bestemmelserne i årsregnskabsloven. Årsregnskabet er opstillet som et fuldt fordelingsregnskab; alle lønninger er fordelt på aktivitetsområder på grundlag af den aflagte tidsregistrering. Årsrapporten sendes til hovedtilkudsyder (Roskilde Kommune), og udleveres til museets bestyrelse, samarbejdsudvalg og bestyrelsen for Vikingeskibsmuseets Venner. Årsrapporten skal underskrives af museets bestyrelse.

Årsrapporten suppleres af en specifikationshæfte, der alene og efter ønske udleveres til museets bestyrelse, samarbejdsudvalg og hovedtilkudsyder.

Årets resultat: Museet kommer ud af 2012 med et overskud på kr. 7.697. I regnskabet er der afsat midler til en række større, igangsatte projekter, bl.a. bygningsarbejder, reparation og udskiftning af tekniske anlæg, udvikling af forskning og udstillinger, videreførelse af projekt Ny nordisk vikingemad og ny museumscafé, samt projekt for restaurering og modernisering af Vikingeskibshallen.

Der er ingen bemærkninger i revisionsprotokollatet, som skal underskrives af bestyrelsens medlemmer.

Budget og regnskabsskema til Kulturarvsstyrelsen skal underskrives af bestyrelsens medlemmer.

Årsberetning 2012. Der er udarbejdet en beretning om årets aktiviteter. Beretningen indeholder en forenklet regnskabsopstilling, og gengiver årsrapportens oplysninger om institutionen og dens økonomi. Beretningen offentliggøres på museets hjemmeside.

De hidtidige krav til indsendelse af statsanerkendte museers regnskab og beretning er udgået af museumsloven. Statsanerkendte museer er nu omfattet af lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet, med tilhørende bekendtgørelser. Museets regnskab er aflagt i overensstemmelse med den nye bekendtgørelse, der medsendes som bilag til bestyrelsens orientering.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen:

- Godkender og underskriver Årsrapport for 2012
- Godkender og underskriver revisionsprotokollat
- Godkender og underskriver budget- og regnskabsskema til Kulturstyrelsen
- Indgiver eventuelle kommentarer til årsberetningen

Drøftelse

Specifikationshæfte blev udleveret til bestyrelsen, som udtrykte tilfredshed med materialet.

Beslutning

Bestyrelsen godkendte og underskrev Årsrapport for 2012, revisionsprotokollat samt budget- og regnskabsskema til Kulturstyrelsen.

Pkt. 5 Revideret budget og arbejdsplan 2013

Bilag 3a: Revideret budget 2013

Bilag 3b: Kommentar til revideret budget 2013

Bilag 3c: Arbejdsplan 2013 (udleveres på mødet)

Orientering

Det reviderede budget svarer i hovedtræk til det budget, der blev godkendt af bestyrelsen på mødet d. 5. november 2012. Det er efterfølgende blevet revideret med udgangspunkt i de udmeldte tilskud fra stat og kommune, og på grundlag af regnskabstallene for 2012. Herudover er omkostningerne tilpasset udviklingen inden for enkelte specifikke aktiviteter. De konkrete ændringer er beskrevet i budgetkommentaren.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen godkender revideret budget for 2013

Drøftelse

Det reviderede budget gav ikke anledning til bemærkninger.

Beslutning

Det reviderede budget blev godkendt.

Pkt. 6 Økonomi i forhold til budget 2013

Bilag 4: Besøgs- og omsætningsstatistik 1.1. – 31.3.2013

Orientering

Besøgs- og omsætningsstatistikken er udarbejdet som redskab til løbende opfølgning på budgettet. Hver budgetpost er vurderet og beregnet individuelt i forhold til sidste års budget og faktiske resultat, og i forhold til forventningerne for det kommende år. Der er taget højde for kendte ændringer i forudsætningerne for at opnå en given omsætning inden for den enkelte aktivitet.

Den samlede omsætning i besøgs- og omsætningsstatistikken

Den samlede årsomsætning for de områder, der optræder i besøgs- og omsætningsstatistikken, er budgetteret til kr. 11.744.875.

For perioden 1.januar – 31.marts er der budgetteret med en samlet omsætning på kr. 758.723. Den faktiske omsætning for perioden er kr. 248.023 højere end forventet. Halvdelen af den øgede omsætning ligger i marts, hvilket afspejler, at påsken har ligget tidligt i år.

Besøgstal

Budget 2013 er baseret på en forventning om 113.000 gæster. Det er en nedskrivning af forventningerne med 5.000 i forhold til sidste års budget. Det afspejler en nedjustering i forhold til det faktisk opnåede besøgstal i 2012 (115.879 gæster), og et ønske om at tage højde for, at den store vikingedstilling på Nationalmuseet *kan* føre til færre gæster, ligesom en øget billetpris *kan* medføre et mindre fald i besøgstallet.

For perioden 1.januar – 31.marts er der budgetteret med 9.400 gæster. Ved udgangen af marts har 2.128 flere gæster end forventet besøgt museet. Mere end halvdelen er kommet i marts (påsken).

Den største stigning udgøres af voksne (+887+409) og af børn og andre gratister (+687+477), mens der fortsat er et stort fald i antallet af skolebørn (-476).

Entré

Der er budgetteret med en samlet entréindtægt for hele året på kr. 6.375.000. Den forventede entréindtægt er opskrevet med kr. 400.000 i forhold til sidste års budget – selvom forventningen til besøgstallet er nedskrevet med 5.000. Det afspejler dels en stigning i entréprisen, dels en tilpasning til udviklingen af besøgssammensætningen (flere voksne, færre gratister) og den faktiske entréindtægt i 2012 (som på grund af besøgssammensætningen nåede kr. 6.539.673).

For perioden 1.januar – 31.marts er der budgetteret med kr. 366.065. Ved udgangen af marts var entréindtægten kr. 140.973 større end budgetteret for perioden; den største stigning ses i marts. Det afspejler den faktiske fordeling af besøgsgrupper og påskens placering.

Ekstra åbning

Der er budgetteret med en samlet årsomsætning i forbindelse med ekstra åbning på kr. 25.000, hvilket svarer til sidste års budget.

For perioden 1.januar – 31.marts er der budgetteret med kr. 1.800. Ved udgangen af marts var omsætningen kr. 4.275 større end forventet for perioden. Det afspejler samarbejdet med Restaurant Snekken om implementeringen af Ny Nordisk Vikingemad – hvor flere grupper

kombinerer et besøg på museet efter åbningstid med middag i restauranten. Herudover kan det afspejle effekten af en forenklet prispolitik.

Omvisninger

Der er budgetteret med en samlet årsomsætning på kr. 147.000 for omvisninger, hvilket svarer til forventningerne i sidste års budget.

For perioden 1.januar – 31.marts er der budgetteret med kr. 11.012. Ved udgangen af marts er omsætningen kr. 7.238 større end forventet, hvilket formentlig afspejler samarbejdet med Restaurant Snekken om implementering af Ny Nordisk Vikingemad.

Sejlads

Der er budgetteret med en samlet omsætning på kr. 1.270.021 for sejlads i 2013. I 2012 var der budgetteret med en samlet omsætning på kr. 1.383.527, mens den faktiske omsætning kun nåede kr. 1.171.039. På den baggrund er aktiviteten blevet vurderet på ny i relation til kapacitet, prisniveau og kundegrundlag.

Aktiviteten påbegyndes i maj.

Museumsbutik

Der er budgetteret med en samlet årsomsætning på kr. 3.450.000 i museumsbutikken.

I forhold til sidste år er budgettet således nedskrevet med 850.000 i forhold til budget og med 1.241.289 i forhold til den faktiske omsætning. Det skyldes først og fremmest, at sommercaféen, der tidligere har været drevet som en del af museumsbutikken med en omsætning på godt en mio kroner, fra 2013 forpagtes bort. Forpagtningsafgiften indtægtsføres under en selvstændig post i regnskabet, og indgår ikke i besøgs- og omsætningsstatistikken. Samtidig afspejler det en beregning i relation til forventet besøgstal og besøgssammensætning.

For perioden fra 1.januar – 31.marts er der budgetteret med kr. 343.174. Ved udgangen af marts er omsætningen kr. 93.442 større end forventet. Stigningen kan ikke knyttes specielt til påsken.

Lokaleudlejning

Forventningen til lokaleudlejning er nedskrevet fra kr. 200.000 i budget 2012 til kr. 20.000 i budget 2013. Det afspejler en tilpasning til den faktisk opnåede omsætning sidste år, og en tilpasning til de ændrede forudsætninger, der opstår, når de tidligere ”undervisningslokaler” på museumsøen ikke længere kan udlejes på grund af ombygning til café.

Skoleundervisningsforløb

Der er budgetteret med en samlet omsætning for Skoleundervisningsforløb (eksklusive sejlads) på kr. 188.050. Antallet af skolebørn, der modtager undervisningsoplæg i forbindelse med besøg på museet, har været faldende i de senere år. Derfor er forventningen nedskrevet i forhold til sidste års budget (hvor der blev budgetteret med kr. 202.350). På grundlag af en ny plan for udbud af undervisningsoplæg, er forventningen imidlertid øget i forhold til den faktiske omsætning for 2012 (som kun nåede 167.250).

For perioden 1.januar – 31. marts er der budgetteret med kr. 27.210. Ved udgangen af marts var omsætningen kr. 4.010 mindre end forventet. Den faldende tendens ser således ud til at

fortsætte, og med den aktuelle konflikt på skoleområdet kan der blive behov for at nedjustere forventningerne i løbet af året.

Publikumsværksteder

Der er budgetteret med en samlet omsætning for Publikumsaktiviteter på kr. 269.804. Dermed er niveauet for budget 2012 fastholdt (kr. 267.144), selvom den faktiske omsætning i 2012 nåede op på kr. 365.228. Når budgettet ikke tilpasses den faktiske omsætning skyldes det, at den primært blev opnået gennem ekstraordinære aktiviteter i forbindelse med Havningstens jubilæumssejls og deltagelse ved OL i London.

For perioden 1.januar - 31.marts er der budgetteret med kr.9.462. Ved udgangen af marts er omsætningen kr. 6.105 større end forventet. Dette afspejler en vellykket vinterferie.

Udviklingen er således god på stort set alle aktivitetsområder. Det skal dog bemærkes, at de faktiske omsætningstal i årets første tre måneder er så små, at de udgør under 10 % af den samlede års omsætning.

Drøftelse

Selvom omsætningstallene kun udgør 10 % af den samlede årsomsætning, glæder bestyrelsen sig over, at året indledes med en positiv *tendens*.

Bestyrelsen drøftede den faldende aktivitet i Skoletjenesten, uden at nå til en konklusion.

Beslutning

Den givne orientering blev taget til efterretning.

Pkt. 7 Ny nordisk vikingemad: Café Knarr

Orientering

Udviklingen af konceptet "Ny nordisk vikingemad" implementeres fra medio maj 2013 i museets café på museumsøen.

Det tidligere "Aktivitetshus" ombygges til "Café Knarr" med indretning af nyt køkken, ombygning og nyindretning af cafélokale, toiletter, foyer og adgangsveje samt tilføjelse af depotrum. Samtidig indkøbes nyt inventar. Den samlede investering udgør ca. 1,5 mio kroner.

Café Knarr forventes i perioden 1. maj til 30. september bortforpagtet til Restaurant Snekken. Perioden betragtes af begge parter som en forsøgsperiode, der skal skabe grundlag for at udarbejde en længevarende forpagtningsaftale. Aftalen indeholder en fast afgift til museet på kr. 100.000, og en omsætningsbestemt afgift på 6 % af al omsætning over 1 mio kroner. Museets gamle café havde en omsætning på 1 mio kroner. Det forventes, at omsætningen i Café Knarr vil kunne fordobles i det første år, mens målet er at nå 3 mio. (Der er i forpagtningskontrakten taget højde for en evt. senere åbningsdato).

I udviklingen af Café Knarr er der lagt vægt på, at caféen skal understøtte museets vision og afspejle museets værdier: Caféen skal bidrage til den gode oplevelse; den skal bygge på

kvalitet, høj faglighed og professionelt personale; den skal udtrykke museets æstetiske værdier og identitet som et sted for nordisk formgivning og design; den skal drives som en sund forretning. Samtidig betragtes caféen som et formidlingsrum, hvor spiseoplevelsen åbner for kulturhistorisk formidling på samme måde som det at lægge reb eller deltage i en sejlads.

I indretning og konceptudvikling er der konkret lagt vægt på at skabe rammer, der kan

- løfte kvalitet og variation i museets café-tilbud (som har fået relativt dårlige bedømmelser af gæsterne)
- videreudvikle konceptet "Ny nordisk vikingemad" på caféniveau
- bygge på den opnåede viden og erfaring gennem direkte samarbejde med Restaurant Snekken
- integrere caféen i museets overordnede formidlingskoncept gennem indretning af køkkenet som et "madeksperimentarium", hvor gæsterne dels kan se varerne blive tilberedt, dels har mulighed for selv at deltage i særligt tilrettelagte aktiviteter
- møblere caféen med danske designmøbler

I år udsmykkes rummet med fotos. Fra 2014 er det målet at udvikle udstillinger, der binder spiseoplevelsen sammen med et overordnet formidlingstema på museet – f.eks. tænkes en udstilling om "verden som spisekammer" udviklet i tilknytning til den planlagte særudstilling om Verden i vikingetiden i 2014.

Med indretningen af Café Knarr har det været nødvendigt at gennemføre en overordnet omdisponering af flere lokaler og funktioner i bygningerne på museumsøen:

- lokalerne på 1. sal bibeholdes som kontorer. Her er de faste medarbejdere, der har ansvar for museets publikumsaktiviteter nu samlet.
- Skoletjeneste og kursusvirksomhed flyttes over i det tidligere Arkæologiske værksted, som også forsøges anvendt som møderum for museets bådelaug.
- Arkæologisk værksted er foreløbig nedlagt, men planlægges midlertidigt genopstillet i kælderens under Vikingskibshallen

Drøftelse

Caféens placering stiller os overfor en særlig udfordring: Den ligger i et betalingsområde med direkte relation til museets publikumsaktiviteter. Erfaringen viser, at det skaber stor utilfredshed blandt de betalende gæster, hvis vi åbner for ikke-betalende. Derfor kan caféen som udgangspunkt kun betjene museets *betalende* gæster i museets *åbningstid*. Selvom det må forudses at give visse problemer – og selvom det reducerer indtjeningspotentialet. Måske kan vi gøre en særlig indsats overfor dem, der færdes jævnlige på museumsøen, for at gøre opmærksom på, hvor billigt det er at få fri adgang til hele museets område ved at tegne medlemskab af Venneforeningen (1 voksen koster kr. 115 i normal entré, mens man for kr. 250 kan få adgang for to voksne via medlemskab i Vikingskibsmuseets Venner).

Caféen er via forpagtningsaftalen forpligtet til at holde åbent på alle "dansen-aftener". Derudover *kan* den holde åbent mellem kl. 8 og kl. 24.

Beslutning

Bestyrelsen godkendte det beskrevne projekt. Caféen beses i forbindelse med bestyrelsens møde i juni.

Pkt. 8 Marinarkæologien**Orientering**

Museets daglige ledelse orienterede om samarbejdet med Nationalmuseet (kontrakten vedrørende marinarkæologiske opgaver), samt om resultatet af den internationale evaluering af marinarkæologien. Kulturstyrelsen har anmeldt et besøg på museet den 17. maj for at følge op på evalueringen og dens anbefalinger.

Drøftelse

Bestyrelsen drøftede scenarier for museets fremtidige rolle i dansk marinarkæologi – og marinarkæologiens betydning for planerne om restaurering og udbygning af Vikingskibshallen.

Bestyrelsen drøftede endvidere, om formand og evt. næstformand skal deltage i mødet med kulturstyrelsen den 17. maj.

Beslutning

Bestyrelsen betragter marinarkæologien som et grundlag for museets arbejde, faglige identitet og fremtidige udvikling. Derfor ønsker bestyrelsen at engagere sig direkte i opfølgningen på den internationale evaluering og den fortsatte dialog med Kulturstyrelsen.

- Joy Mogensen og evt. Ole Christiansen deltager i mødet med Kulturstyrelsens den 17. maj – evt. kun i begyndelsen eller i slutningen afhængigt af Styrelsens forventninger.

Pkt. 9 Kvalitetsvurdering**Orientering**

Kulturstyrelsen har bebudet en kvalitetsvurdering af Vikingskibsmuseet. Der foreligger endnu ikke en plan for processen, men den forventes igangsat i løbet af foråret.

Styrelsen har på forhånd peget på en problemstilling, der berører museets grundlæggende identitet: Vikingskibsmuseet har ikke en arkæologisk samling (idet de fem originale vikingskibe tilhører Nationalmuseet, ligesom alt arkæologisk materiale, der indsamles i forbindelse med marinarkæologiske undersøgelser indgår i Nationalmuseets samling). Derfor lever Vikingskibsmuseet ikke op til de krav og opgaver, der ifølge museumsloven er med til at definere et museum.

Vi har selv påpeget denne problemstilling siden 2001. Det vil styrke museet – ikke mindst i forbindelse med vision og fremtidsprojekt - at få afklaret disse fundamentale spørgsmål omkring museets opgaver og identitet. Kvalitetsvurderingen kan skabe behov for tilpasning af

budgetter og planer.

Drøftelse

Drøftelsen af kvalitetsvurderingen var integreret i drøftelsen af marinarkæologien. Bestyrelsen ser frem til resultatet, og ønsker at tilpasse museets drift med henblik på at varetage alle de opgaver, der beskrives i museumsloven (indsamling, undersøgelse, bevaring, forskning, formidling). Bestyrelsen er imidlertid bekymret for tidsperspektivet i processen.

Beslutning

Tinna Damgård-Sørensen refererer bestyrelsens holdning i mail til Poul Bagge, Kulturstyrelsen.

Pkt. 10 Restaurering, modernisering og udbygning af Vikingskibshallen

Orientering

Lokalpolitikere og offentlighed

Det foreløbige scenarie blev præsenteret for den lokale presse ved et pressemøde den 4. februar. Dagen efter, den 5. februar, blev det fremlagt for borgerne ved et borgermøde i Vikingskibshallen. Mødet havde 88 deltagere. Vores tanker fik en god modtagelse, og vi fik indspil til den videre proces.

Processen siden sidst

Der arbejdes med følgende analyser og dokumenter:

- Mulighedernes rum – visioner for Vikingskibsmuseets fremtid
- Vurdering af arealbehov
- Vurdering af anlægsomkostninger
- Driftsøkonomisk bæredygtighedsanalyse
- Driftsøkonomisk følsomhedsanalyse

Ny tidsplan

En færdiggørelse af vision, analyser og prospekt forudsætter en afklaring af museets fremtidige rolle i marinarkæologien og eventuelle fremtidige samlingsansvar.

Vi håber – uden at kunne vide, om det er muligt – at der foreligger en afklaring medio maj, så vi kan færdiggøre materialet og henvende os til fondene før sommerferien.

Drøftelse

Bestyrelsens drøftede de konsekvenser, et eventuelt fremtidigt samlingsansvar vil have for projektet. Der var enighed om, at en samling ikke blot bør være tilgængelig for forskningen, men også bør indtænkes i den fremtidige formidling af kulturarven på havbunden. Derfor bør det beregnede kvadratmeter-behov til marinarkæologien udvides.

Momsproblematikken blev kort drøftet. Claus Christiansen arbejder på et notat om moms. Joy Mogensen gjorde opmærksom på, at Roskilde Kommune har været dybt nede i momsproblematikken i relation til Rockmuseet.

Beslutning

Bestyrelsen besluttede at:

- materialet færdiggøres på grundlag af den eksisterende vision – som tilpasses en fremtidig rolle som samlingsopbyggende (flere kvadratmeter til marinarkæologien)
- bestyrelsen havde ingen bemærkninger til de økonomiske analyser
- arbejdet i proces- og følgegruppe skal afsluttes primo eller medio juni, så vi er færdige med materialet før sommerferien
- På bestyrelsens møde i juni træffes beslutning om den videre proces

Pkt. 11 Bestyrelsens fremtidige sammensætning og arbejde**Orientering**

Efter aftale med Joy Mogensen udskydes den fortsatte drøftelse af bestyrelsens fremtidige sammensætning og arbejde til juni-mødet.

Pkt. 12 Evt.**Mødeplan 2013**

- Tirsdag den 16. april kl. 8.30 – 10.30
- Mandag den 10. juni 10.30 – 13.00 + besøg i Café Knarr
- Tirsdag den 12. november kl. 8.30 – 10.30

Med venlig hilsen

Tinna Damgård-Sørensen